Algemene beschouwingen CDA Gorinchem

9 november 2023

Voorzitter, het centrale thema rondom onze beschouwing vandaag, is van grote betekenis voor onze CDA-fractie, maar komt ook persoonlijk erg dichtbij. Inmiddels steeds ronder en hard op weg naar weer een bijdrage richting die 40.000 inwoners, willen wij graag stil staan bij het besturen van deze stad voor de wereld van morgen. De wereld van onze kinderen en kleinkinderen; voor een stad die we door willen geven. Dat vraagt om keuzes maken, om durven besturen. Om die reden zijn we kritisch op de keuzes die worden voorgelegd. Dat moet ook, dat houdt het debat scherp. Maar moeilijker is om ook zelf met oplossingen te komen. In ons betoog vandaag willen we allereerst stilstaan bij de twijfels en zorgen die bij ons leven en die in aanloop naar deze vergadering zijn gegroeid. Daarna gaan we in op thema's die wat ons betreft topprioriteiten voor onze stad zijn en waarin we voor willen stellen andere keuzes te maken. We sluiten af met een idee voor een warm welkom voor de allernieuwste en kleinste inwoners van onze stad.

Om eerlijk te zijn heb ik getwijfeld of ik wel een hele bijdrage zou voorbereiden. De afgelopen maanden hebben we heel veel van onze kostbare tijd gestoken in een oplossingsgerichte en constructieve bijdrage voor een financieel gezonde gemeente. De motie "besturen is keuzes maken met open vizier" was voor ons een belangrijke randvoorwaarde om voor de PPN te stemmen. En vervolgens het amendement ten aanzien van de dekking van het Caribabad omdat het ons echt te ver ging hoe dit college de financiële spelregels wilde oprekken door het investeringsplafond los te laten en daarmee de schulden én de exploitatielasten fors te verhogen.

De uitvoering hiervan laat te wensen over en baart grote zorgen voor de toekomst van de stad. Met de inbreng tijdens en na de sessie over investeringen is nauwelijks iets gedaan. In plaats daarvan komt het college met een uit de lucht gegrepen voorstel waaruit blijkt dat dit college enkel naar de korte termijn kijkt en zich terugtrekt binnen de vestingmuren. Voorzitter, deze teleurstelling zit bij ons echt wel diep.

De reden dat ik hier toch sta, is omdat de toekomst van de gemeente ons te lief is. Wij hechten grote waarde aan een financieel gezonde gemeente en daar hoort naar onze mening het investeringsplafond en het beheersen van de investeringsportefeuille en onze schuldenpositie bij. Niet alleen omdat we hiermee een verantwoordelijkheid nemen voor deze stad voor de langere termijn, maar ook omdat er nog veel onzekerheden zijn waarvoor deze waarborgen nodig zijn. Denk aan stijgende rente, problemen rondom netcongestie, de gevolgen hiervan voor de grondexploitatie van Groote Haar etc.

Daarom willen wij ook laten zien dat we in oplossingen denken. Ja we uiten een kritisch geluid en we vinden dat er met de inbreng van de stad en de raad te weinig wordt gedaan. Maar we nemen onze verantwoordelijkheid door ook zelf met voorstellen te komen. En als we dat doen, volgen we ze op de voet. Een voorbeeld daarvan uit de vorige periode, is toen ik het initiatief nam met de motie 'Werken aan vertrouwen' wat er toe leidt dat we het oude Belastingkantoor gaan kopen. Meerdere fracties hebben de afgelopen tijd gevraagd naar of we daarvoor al middelen hebben gereserveerd en het antwoord is nee. Ook deze begroting zien we ze weer niet terug en eerlijk gezegd wil ik niet weer afgescheept worden met een proces antwoord. Nu door het raadsbesluit vorige week duidelijkheid is gekomen over kleinschalige opvang van asielzoekers, verzoek ik het college toe te zeggen dat we in 2024 een concreet plan van aanpak tegemoet kunnen zien, inclusief investeringsvoorstel. Dit is ook in lijn met de nota grondbeleid, waardoor ik er vanuit ga dat we uiterlijk bij de PPN hier een beeld van hebben. Dit is een te grote black box en voor je 't weet, gaat het in net zo'n slakkengang als de locatie Lange Slagenstraat waar het Knarrenhof ook nog steeds ver weg is. Hoe staat het daar eigenlijk mee?

Voorzitter, dan mobiliteit. Er dreigt nu veel te sneuvelen, om het zwembad maar te kunnen betalen. Dit doet geen recht aan enerzijds de grote opgave die er voor de langere termijn ligt en anderzijds voor hoeveel inwoners we aan mobiliteit werken. Ook het college schrijft in haar collegeprogramma waarde te hechten aan een goede bereikbaarheid, door bijvoorbeeld te stellen dat ze stimuleren dat mensen op een andere manier reizen dan met de auto. Maar de keuzes die worden voorgelegd zijn niet te volgen. Ik kan niet anders dan constateren dat mobiliteit onder dit college verdwijnt als prioriteit. Er zijn die punten die ik wil uitlichten:

1. De Banneweg. Wij dienen het amendement "Banneweg ipv Nieuwe Hoven" in omdat we groot belang hechten dat we de problemen op de Banneweg ook ECHT oplossen. De fase die wordt voorgesteld te schrappen, is de meest cruciale om de verkeersveiligheid, oversteekbaarheid en doorstroming te verbeteren. Daar komt nog bij dat dit plan uitgebreid is voorbereid en onderbouwd en de uitvoering al gestart is. Daarom doen wij echt een beroep op iedereen; durf dit op te lossen en ga voor een PLAN. Hiermee bagatelliseer ik absoluut niet dat er op de Nieuwe Hoven niets hoeft te gebeuren. Maar hiervoor ligt nog geen onderbouwd plan en op dit moment verkeren we niet in de luxe positie dat het allebei kan. Niet alles kan. Daarom; ga voor een plan en doe recht aan de onderzoeken en participatie, in plaats van enkel een ambitie.

2. Kweeklust. We kijken reikhalzend uit naar de uitwerking van de plannen, blijkbaar kan het nu goedkoper worden gebouwd. We maken ons daarbij wel zorgen over of er nog voldoende geld overblijft voor een goede inpassing in de omgeving, zoals het idee uit het vestingplan. Kan de wethouder duidelijkheid geven over wat hiermee wordt bedoeld en toezeggen dat hier, omwille van de financiële haalbaarheid, geen concessies in worden gedaan? Zo ja dan begrijpen wij het voorstel om deze investering naar beneden bij te stellen.

3. Gorinchem Noord. Op een achternamiddag, net een paar weken nadat het college het investeringsplafond al aan de wilgen wilde hangen, zet het college hier zomaar een streep doorheen. Onbegrijpelijk. Echt een voorbeeld van korte termijn politiek, want als er iets is wat je voor de toekomst van je stad wil, dan is het investeren in het OV. Zeker op een plek waar zoveel staat te gebeuren en waar je eigenlijk alleen nog maar naartoe kan als je je stad nog enigszins wil laten groeien in de toekomst. Eerst werpt het college een soort rookgordijn op, door te stellen dat het bouwen van een station geen gemeentelijke taak is. Dacht het college dat een ander de portemonnee dan zou trekken? Vervolgens volgt er een motivatie dat het belang van het station in twijfel wordt getrokken. De invloed op het ondernemersklimaat is niet direct in een getal uit te drukken. Maar voorzitter, hoe naïef ben je dan. De verbreding van de A15, daar gaat een dikke vette streep doorheen. De toekomst zit niet meer in de auto, maar in het OV. Misschien is station Gorinchem Noord voor veel inwoners nog een ver van hun bed show. Dan is het makkelijk schrappen, want een flinke zak met geld en weinig gezeur vanuit de stad. Maar voor de langere termijn vinden we dit onbegrijpelijk. Ook richting je partners en de regio. De Merwede Lingelijn zou je moeten zien als concurrent van de A15, als kans om onze stad toekomstgericht te ontwikkelen. Dit zijn allemaal inhoudelijke argumenten waar u misschien in meer of mindere mate gevoelig voor bent. Maar ook de financiële consequenties zijn onverantwoord. We gooien minimaal 2 miljoen weg als we deze investering schrappen. 2 miljoen, in een tijd waarin we zo hard op zoek zijn naar investeringsruimte. Je zou er zo de Nieuwe Hoven mee kunnen opknappen. Dat roept ook de vraag op wat er gebeurt als we vandaag dit besluit zouden nemen. Hoe zag de planning eruit als dit niet op de "schraplijst" stond? We begrijpen de financiële impact van dit besluit. 8,7 miljoen is een hele grote vis die je kan vangen als je op zoek bent naar geld. Maar die is ook op een andere manier te vinden. Om die reden dienen wij het

amendement ‘Nieuwe doelen voor De Nieuwe Doelen’ in. Hierin stellen we voor om de 8 miljoen die voor het Cultuurhuis staat geraamd te schrappen en in plaats daarvan Gorinchem Noord doorgang te laten vinden. Dat is geen makkelijke overweging geweest, juist zo’n langlopend politiek hoofdpijndossier. Maar hoe langer we er over nadachten, hoe meer we ervan overtuigd raken dat dit een besluit is die om moed en durf vraagt; die gericht is op de toekomst. Waarmee je laat zien: wij durven te gaan voor de stad die we door willen geven. Want hiermee zetten we geen streep door cultuur. Nee, door 250.000 euro financiële ruimte in de exploitatie per jaar kunnen we het culturele veld in de breedte juist een boost geven. Versterken wat er al is, toekomstbestendig maken wat al goed draait. Muziekles op school! En die keren dat er een groot podium nodig is voor de eindvoorstelling van de dansschool of de schoolmusical? Hoe mooi zou het zijn als we daar ruimte voor maken in onze opgave op het gebied van onderwijshuisvesting.

Voorzitter, tijd om af te sluiten. Over een aantal weken hoop ik dat u mijn man hier op het gemeentehuis mag verwelkomen om de geboorte van ons tweede kind aan te geven. Weer een nieuwe Gorcumer erbij! In veel gemeenten worden kersverse ouders dan verrast door de gemeente met een cadeau. Hier hebben we dat gebruik nog niet, maar in de categorie ‘ik vraag dit voor een vriend’ dien ik hierbij de motie “Groen voor groentjes” in. Hiermee stellen we voor dat bij de geboorteaangifte, de gemeente een boom of plant schenkt. Een mooi cadeau wat verwijst naar opgroeien en ontwikkelen, maar ook een positieve bijdrage aan meer groen en vergroting van de biodiversiteit. En een cadeau waarmee we nu gaan bouwen aan een groenere toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen.